

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ

Факультет будівництва та архітектури
Кафедра архітектури

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з НВР ЛНУП

_____ професор Віталій Боярчук
“ _____ ” _____ 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»

(назва навчальної дисципліни)

РВО **Перший бакалаврський рівень**

Ступінь вищої освіти: **Бакалавр**

Галузь знань: **02 «Культура і мистецтво»**

спеціальність 022 «Дизайн»

ОПП **«Дизайн середовища»**

Львів 2024

Робоча програма дисципліни Академічний рисунок

для підготовки здобувачів вищої освіти за спеціальністю 022 «Дизайн»

рівень вищої освіти «Бакалавр» I-II курсу

Розробники: ст. викладач Степан ПІСЬО

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри архітектури

Протокол від "...." ..... 2024 року № ...

Завідувач кафедри: др. мист., професор _____ Романа КЮНЦІЛІ

(підпис)

Робочу програму схвалено на засіданні методичної комісії (ради) факультету
будівництва та архітектури ЛНУП

Протокол від "...." ..... 2024 року № ...

Голова методичної комісії: к.т.н., в. о. професора _____ Андрій МАЗУРАК

(підпис)

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, спеціальність, рівень вищої освіти

Рівень вищої освіти: Бакалавр

Галузь знань: 02 «Культура і мистецтво»

Спеціальність 022 «Дизайн»

Характеристика навчальної дисципліни: Нормативна (за вибором)

Кількість кредитів - 6

Загальна кількість годин – 180

Вид контролю: залік, *іспит, згідно навчального плану*

Співвідношення кількості годин аудиторних занять та практичних до загальної роботи становить (%):

для денної форми навчання – 54,4 %

для заочної форми навчання – 11,1 %

Анотація дисципліни

Фахівець-дизайнер сьогодні має володіти професійними якостями, необхідними для вирішення творчих завдань в професійній діяльності. Художньо-образне мислення, яке є основою проектної діяльності дизайнера, розвивається в процесі професійної освіти. При її надбанні формуються художньо-образне мислення, художній стиль та інші найважливіші характеристики професійної майстерності дизайнера. При цьому в рамках дисципліни «Академічний рисунок» не тільки формуються навички з академічно вивіреного зображення простору, але й ті, що допоможуть при вивченні інших дисциплін. Призначення цієї дисципліни полягає в тому, що студенти мають володіти рисунком у контексті професійної освіти та вирішувати найрізноманітніші завдання як в процесі навчання в аудиторії, так і в самостійній роботі, а подальшому в творчій і професійній діяльності.

2. Програма навчальної дисципліни

В рамках дисципліни «Академічний рисунок» формуються не тільки навички з академічно вивіреного зображення простору, але й ті, що допоможуть при вивченні інших дисциплін. Рисунок у контексті освіти дизайнерів дає змогу осягнути закони пропорцій, композиційної цілісності, розвивати почуття краси, смаку, витонченості. Призначення цієї дисципліни полягає в тому, що студенти мають володіти рисунком у контексті професійної освіти та вирішувати найрізноманітніші завдання як в процесі навчання в аудиторії, так і в самостійній роботі, а подальшому як в професійній так і в творчій діяльності.

В міру виконуваності практичних завдань студентів, викладач індивідуально обговорює і визначає комплекс завдань для аудиторної та самостійної роботи.

Завдання за темою:

1. Конструктивна та тональна побудова предметів простої та комбінованої форми.

Тема 1.1. Конструктивна побудова простих геометричних форм.

Тема 1.2. Рисунок куба, циліндра, конуса.

2. Виявлення об'єму предметів і тональних співвідношень між ними.

Тема 2.1. Група гіпсових геометричних тіл.

Тема 2.2. Рисунок натюрморту предметів різних за формою, тоном і матеріалом.

3. Конструктивна побудова та моделювання форми складних об'єктів.

Тема 3.1. Гіпсова розетка.

Тема 3.2 Рисунок капітелі Дорійського ордера.

4. Виявлення тону та фактури в рисунках предметів побуту засобами малюнку.

Тема 4.1. Натюрморт з 3-4х предметів.

5. Архітектурні деталі, складні форми та інтер'єр.

Тема 5.1. Натюрморт з складних побутових предметів вази і драпірування. Замкнутий простір інтер'єру.

6. Образні архітектурні форми.

Тема 6.1. Рисунок фрагментів архітектури як конструктивної, пластичної форми у єдиній цілості їх великих і малих об'ємів, що творять образ просторового середовища.

7. Складні образні форми характерних гіпсових голів людини.

Тема 7.1. Рисунок гіпсової голови – ерकोше по Гудону.

Тема 7.2. Рисунок гіпсової Античної голови - Сократ, Гермес, Антиной.

Тема 7.3. Рисунок гіпсової голови Ренесансної епохи Гаттамелата, Донателла.

Формування програмних компетентностей

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми дисципліна «Академічний рисунок» забезпечує низку компетентностей та результатів навчання, яких студенти мають досягти відповідно до спеціалізації 022 Дизайн:

Індекс в матриці ОП	Програмні компетентності
СК 09.	Здатність зображувати об'єкти навколишнього середовища і постаті людини засобами пластичної анатомії, спеціального рисунка та живопису (за спеціалізаціями).
ПРН 11.	Розробляти композиційне вирішення об'єктів дизайну у відповідних техніках і матеріалах.
ПРН 19.	Розробляти та представляти результати роботи у професійному середовищі, розуміти етапи досягнення успіху в професійній кар'єрі, враховувати сучасні тенденції ринку праці, проводити дослідження ринку, обирати відповідну бізнес-модель і розробляти бізнес-план професійної діяльності у сфері дизайну.

3. Структура навчальної дисципліни

Назва тем	Кількість годин												
	денна форма					заочна форма							
	усього	у тому числі				усього	у тому числі						
		л	п	лаб.	інд.		с.р.	л	п	лаб.	інд.	с.р.	
Рік підготовки I-II семестр 1,3					Рік підготовки I-II семестр 1,3								
Тема 1.1	6		4			2	6						6
Тема 1.2	6		4			2	6						6
Тема 2.1	8		4			4	8						8
Тема 2.2	10		6			4	10		1				9
Тема 3.1	12		8			4	12		1				11
Тема 3.2	14		10			4	14		1				13
Тема 4.1	16		10			6	16		1				15
Тема 5.1	18		10			8	18						18
Залік													
Разом за семестр 1	90		56			34	90		4				86
Тема 6.1	12		8			4	12		2				10
Тема 7.1	14		10			4	14		2				12
Тема 7.2	17		12			5	17		6				11
Тема 7.3	17		12			5	17		6				11
Іспит	30					30	30						30
Разом за семестр 3	90		42			48	90		16				74
Усього годин	180		98			82	180		20				160

4. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Форма контролю
1	<p>Конструктивна та тональна побудова предметів простої та комбінованої форми. Вивчення конструкції простих геометричних тіл. Лінійно-конструктивні зарисовки гіпсових геометричних тіл з натури у різних положеннях : а) куб, циліндр та конус. Передача простору засобами лінійної перспективи. Конструктивна побудова об'ємних предметів ограненої форми. Особливості рисування предметів обертання у перспективі. Конструктивна побудова предметів побуту простої та комбінованої форми.</p>	Оцінка рисунку
2	<p>Виявлення об'єму предметів і тональних співвідношень між ними. Передача об'єму простої геометричної форми (геометричні тіла). Виявлення об'єму предметів за допомогою прямих та криволінійних штрихів, що наносяться по формі предмету. Композиція натюрморту. Передача конструкції предметів та пропорційних співвідношень між елементами натюрморту. Створення ілюзії простору на площині. Поняття цілісності в натюрморті. Особливості рисування натюрморту з предметів, різних за формою і тоном. Конструктивна побудова предметів складної форми. Перспектива складної геометричної форми. Передача враження об'ємності предметів за допомогою ліній. Вирішення завдань передачі об'єму простих і комбінованих форм за допомогою тону. Визначення тональної відмінності між окремими предметами та між предметами і фоном.</p>	Оцінка рисунку
3	<p>Конструктивна побудова та моделювання форми складних об'єктів. Аналіз складної форми та передача її просторового положення. Конструкція форми та виявлення принципів її утворення. Підпорядкування деталей основній формі. Передача пропорцій та характерних особливостей складної форми. Передача фактури різноманітними засобами та різними графічними матеріалами. Тональна передача об'єму складної форми. Рисування складної форми з дрібними деталями.</p>	Оцінка рисунку
4	<p>Виявлення тону та фактури в рисунках предметів побуту засобами малюнку. Рисування складного натюрморту з предметів різних за тоном, формою та матеріальністю. Тон і штрих як засоби вираження специфічних якостей предметів. Виявлення фактури рисунках</p>	Оцінка рисунку

	предметів побуту за допомогою різних графічних прийомів. Поєднання передачі матеріальних якостей предмету та його форми. Поєднання предметів різних за тоном і матеріальністю у цілісну композицію. Визначення конструкції загальної форми орнаменту, співвідношення його великих частин і деталей. Просторова побудова рельєфу. Тональна передача об'єму загальної форми та деталей. Передача об'єму, тону і фактури.	
5	Архітектурні деталі, складні форми та інтер'єр. Вирішення композиційних, формотворчих та конструктивних завдань. Композиційна і тональна передача глибини простору, відмінність у зображенні переднього і дальнього планів. Рисунок складного багатопланового натюрморту в інтер'єрі з предметів різної величини та тональності. Рисування складної форми з дрібними деталями (гіпсова ваза на тлі драперії із складками). Визначення конструкції загальної форми орнаменту, співвідношення його великих частин і деталей. Просторова побудова рельєфу. Передача тоном об'єму загальної форми та деталей. Виявлення принципів утворення складок на тканині (конструювання форми). Передача об'єму, тону і фактури. Обсяг завдання: арк. Ф. А-3, олівець.	Оцінка рисунок
6	Образні архітектурні форми. Вивчення складних форм архітектури та людини. Рисунок фрагментів архітектури як конструктивної, пластичної форми у єдиній цілості їх великих і малих об'ємів, що творять образ природи та просторового середовища. Фрагмент характерної архітектурної будівлі у просторовому середовищі або інтер'єр. Обсяг завдання: арк. Ф. А-3, олівець.	Оцінка рисунок
7	Складні образні форми характерних гіпсових голів людини. Складні образні форми характерних гіпсових голів. Рисунок гіпсової голови людини, як складної образної форми з класичних зразків античної та ренесансної епох. Рисунок гіпсової анатомічної голови Екорше Гудона, Античної голови - Сократ, Гермес, Антиной, голови Ренесансної епохи Гаттамелата, Донателла. Обсяг завдання: арк. Ф. А-3, олівець.	Оцінка рисунок

5. Самостійна робота

Виконання завдань згідно тем практичних занять.

6. Система бонусів

Передбачено додаткові бали за активність студента, та творчий підхід під час практичних занять, виставкова участь у фестивалях та конкурсах.

7. Методи навчання

- 1. Словесні методи:** (розповідь, пояснення, бесіда).
- 2. Наочні методи:** ілюстрації (картинки, таблиці, моделі, малюнки тощо), демонстрування.
- 3. Практичні методи:** індивідуальні роботи, моделювання.

8. Методи контролю:

- 1. Усне опитування** (індивідуальне, аналіз відповідей студентів).
- 2. Письмова аудиторна та поза аудиторна перевірка** (виконання рисунків, підготовка різних відповідей, самостійні роботи з конкретних завдань тощо).
- 3. Практична перевірка** (рішення професійних завдань).

9. Розподіл балів і поточний контроль

Поточне тестування та самостійна робота						
Практичні роботи Рік підготовки I семестр 1					Підсумковий контроль	Сума
Т. 1.1	Т. 1.2	Т. 2.1	Т. 2.2	Т. 3.1	залік	
10	10	10	10	10		
Т. 3.2	Т. 4.1	Т. 5.1				
15	15	20				100
Практичні роботи Рік підготовки II семестр 3					Підсумковий контроль	Сума
Т. 6.1	Т. 7.1	Т. 7.2	Т. 7.3	Екзамен		
12	12	13	13	50		100

10. Методичне забезпечення

Книжкова література і навчальні посібники: методичні матеріали до індивідуальних занять; навчально-дослідні завдання; методичні матеріали для організації самостійної роботи студентів, виконання індивідуальних завдань.

11. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Белютін Е.М. Початкові відомості про малюнок.-К.,1966.
2. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв.-К.,1973.
3. Бучинський С.Л. Основи грамоти образотворчого мистецтва.-К.,1981.
4. М. А. Кириченко, І.М. Кириченко. Основи образотворчої грамоти, Київ. Вища школа 2002.

Допоміжна література:

1. Антонович Є.А., Василюшин Я.В., Шпильчак В.А. Креслення: Навч. посібник / За ред. проф. Є.А. Антоновича – Львів: Світ, 2006 – 512с., іл.
2. Кириченко М.А. Основи образотворчої грамоти,- К.,1982.
3. Бучинський С.Л. Основи грамоти образотворчого мистецтва.- К.,1981.
4. Білецький П.О. Мова образотворчих мистецтв.- К.,1973.
5. Смирнов Г.Б. Рисування з натури.-К.,1992
6. Клименюк Т.М. Креслення, рисунок, композиція: навчальний посібник/ Т.М. Клименюк - Львів : Львівська Політехніка, 2012.